

Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamuse teemal "Ettepanek nõukogu direktiivi kohta, millega muudetakse direktiive 66/401/EMÜ, 66/402/EÜ, 2002/54/EÜ ja 2002/57/EÜ ametliku järelevalve all tehtud kontrolli ja kolmandates riikides toodetud seemnevilja samaväärsuse kohta"

K(2004) 263 (lõplik)– 2004/0086 CNS

(2005/C 74/10)

29. aprillil 2004 otsustas nõukogu, vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 37, konsulteerida Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteega ülalmainitud teemal.

Põllumajanduse, maapiirkondade arengu ja keskkonna osakond, kelle ülesandeks oli ette valmistada komitee tööd sellel teemal, võttis vastu oma arvamuse 6. juulil 2004 (ainureferent: **hr M. BROS**).

Oma 411. plenaaristungil 15. ja 16. septembril 2004 (15. septembri istungil) võttis Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee vastu käesoleva arvamuse 85 poolt-, 1 vastu- ja 3 erapooletu häälega.

1. Sissejuhatus

1.1 Aastatel 1998 – 2003 lubas komisjon liikmesriikidel läbi viia ajutist seemnevilja näidiste ja proovide eksperimenti, vastavalt ühenduse seadusandlusele seemnevilja turustamise kohta. Tulemuste analüüs näitas, et:

- kindlaksmääratud tingimustel võiks seemnevilja ametliku sertifitseerimise protseduuri lihtsustada ilma seemnevilja kvaliteedi tuntava languseta, võrreldes seemnevilja ametliku näidiste ja proovide süsteemi abil saavutatuga;
- kohapealset inspeksiooni ja ametlikku kontrolli võiks laiendada kõigile kultuuridele sertifitseeritud seemnevilja tootmiseks;
- pindade proportsiooni, mida ametlikud inspektorid peavad kontrollima ja inspekteerima, võib vähendada.

1.2 Vastu on võetud rahvusvaheliseks kaubanduseks mõeldud seemneviljale kehtivate reeglite (OECD süsteem) muudatused. Seega võiks EL seemnevilja samaväärsuse rakendusvälja kolmandates riikides kogutud seemnevilja osas laiendada kõigile seemneviljatüüpidele, mis vastavad erinevates ühenduse seemnevilja turustamist puudutavates direktiivides ettenähtud tingimustele ja uurimise nõudmistele

1.3 Komitee soovib läbi vaadata komisjoni ettepanekut välja pakutud reeglite arenguga võrreldes, kuid ka soovist hoida nõuete kõrget taset toodetud seemnevilja kvaliteedile ja taime-tervishoiu küsimustele.

2. Komisjoni ettepanek

2.1 Komisjon teeb ettepaneku pikendada kuni 31. märtsini 2005 eksperimenti ametliku kontrolli all (otsus 98/320/EÜ), et hoida ühenduse tingimusi sellele otsusele vastavalt toodetud

seemnevilja turustamiseks, ja oodates uute sätete rakendumist (direktiivide ülevõtmine).

2.2 Samal ajal tuleb direktiivid 66/401/EMÜ (söödataimede turustamine), 66/402/EMÜ (teravilja seemne turustamine), 2002/54/EÜ (peediseemne turustamine) ja 2002/57/EÜ (öli- ja kiudtaimede seemnete turustamine) kohandada eksperimentidulemuste järeldustega ja viia sisse järgmised muudatused:

- sisse viia ametliku järelevalve all tehtav kontroll erinevatele seemnekategooriatele;
- ametliku järelevalve all tehtava kontrolli määratlemine (kontroll kohapeal või riikliku seemnevilja sertifitseerimise eest vastutava asutuse volitatud laboratooriumis);
- sertifitseerimiseks proovide võtmine võib toimuda ametlikult või ametliku kontrolli all. Ametliku kontrolli all proovide võtmise tingimused on määratletud (isikute amet, tehnika kontroll ja sanktsioonimeetmed);
- samaväärsuse printsiipi laiendatakse kolmandatest riikidest kogutud seemneviljale, mis vastab ühenduse tingimustele ja nõudmistele (kontrolli ja sertifitseerimise süsteem).

3. Üldised tähelepanekud

3.1 Komisjoni ettepaneku peamiseks eesmärgiks on lihtsustada kontrolliprotseduuri seemnevilja tootmise sektoris. Kontrolli delegerimise praktikat rakendatakse juba mitmes liikmesriigis. Komitee toetab seega komisjoni algatust. Siiski soovib ta rõhutada, et komisjon oleks pidanud esitama uue direktiivi, mis koondab nelja teemakohase direktiivi elemendid, see oleks lihtsustanud muudatuste mõistmist ja taganud järjepidevuse rakendatavate meetmete ühtlustamisel.

3.2 Komisjoni otsus ametliku järelvalve all teostavate seemnevilja näidiste ja proovide eksperimendi kohta kaotab kehtivuse 31. juulil 2004. Seega kestab kaasotsustamismenetluse ajal, mida komisjoni seadusettepanekute puhul rakendatakse, seadusandlik vaakum. Komitee kutsub selle vältimiseks komisjoni üles muutma oma otsust nr 98/320/EÜ.

3.3 Komisjon teeb ka ettepaneku pikendada eksperimendi faasi kuni 31. märtsini 2005, et võimaldada teemakohaste direktiivide muudatuste ülevõtmist. Komitee soovib aga rõhutada, et see tähtaeg on liiga lühike, arvestades ülevõtmise teostamiseks vajalikku aega, mis on umbes kümme kuud. Seega soovib komitee pikendust kuni 31. juulini 2005.

3.4 Komitee ei ole pädev hindama kohapealse kontrolli tehniliste andmete sobivust (eriti proovide taseme muutmist) või vajalike laboratooriumiproovide arvu. Komitee soovib siiski rõhutada, et on vaja kinnitada ühine nimetaja kõigile liikmesriikidele. Seetõttu tuleks asendada ülem- ja alammäära kujul esitatud andmed kontrolli minimaalse protsendimääraga.

3.5 Ametliku kontrolli delegeerimine volitatud isikutele võimaldab saavutada protseduuride suuremat efektiivsust. Komisjon peab tagama sertifitseerimise kontrolli süsteemide toimimise. Praegu teostab ühenduse võrdlevaid katseid ja praktikavahetusi komisjon. Neile tegevustele omistatud summa (0,5-0,6 miljonit eurot) on taotletava eesmärgiga võrreldes ebapiisav. Komitee soovib komisjonil eraldada kontrollisüsteemide ühtlustamise meetmetele täiendavaid finantsvahendeid.

3.6 Komitee soovib meenutada, et liitumisläbirääkimistel uute liikmesriikidega nähti ette üleminekuajad kataloogis registreerimata liikidele, sest need ei vasta ühenduse nõuetele. Komitee juhib komisjoni tähelepanu neile registreerimata liikidele, mida võib turustada vaid asjaomastes riikides (Küpros,

Läti, Malta ja Sloveenia). Seda erandiperioodi tuleks saata lisagarantiidega eelkõige proovide suuruse ja "hullu kaera" (Avena fatua) olemasolu kohta.

3.7 Komitee juhib komisjoni tähelepanu halva kvaliteediga seemnevilja partiide turustamist puudutavatele vaidlustele liikmesriikide vahel. Ühtse turu teostamine jõuab lõpule ka tagades ettevõtjatele turustatud kaubapartiide jälgitavuse ja hea koostöö sertifitseerimisagentuuride ja seemnetootjate vahel.

3.8 Samaväärsuse rakendusvälja laiendamise osas OECD reeglitele vastavatele kolmandatele riikidele rõhutab komitee, et komisjon peab saavutama kolmandatelt riikidelt selle samaväärsuse vastastikuse tunnustamise. Samaväärsus tuleb saavutada identsete normidega. Samuti tuleb nõuda kontrollisüsteemide samaväärsust, et tagada identne kvaliteeditase.

4. Kokkuvõte

4.1 Komitee hindab komisjoni ettepanekut, mis liigub kontrolliprotseduuride lihtsustamise suunas, muutmata siiski kvaliteedinõuete taset seemnevilja tootmisele. Siiski rõhutab komitee, et komisjon peab jätkama kontrollisüsteemide toimimise analüüsi.

4.2 Seadusandlikust küljest rõhutab komitee, et komisjon oleks pidanud kasutama seda võimalust esitada üks seadusettepanek, mis koondaks endasse kõik teravilja, söödataimede, peedi ja õlitaimede seemnete turustamist puudutavad direktiivid.

4.3 Komitee hinnangul on soovitud kuni 31. märtsini 2005 pikendamine ebapiisav, võimaldamaks direktiivide lisamist siseriiklikku õigusse. Seepärast tehakse ettepanek kanda pikendamine edasi kuni 31. juulini 2005.

Brüssel, 15. september 2004.

Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee

president

Roger BRIESCH